

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від _____ № _____
на № _____ від _____

Департамент фінансової
політики
Черкаської міської ради
вул. Б. Вишневецького, 36,
м. Черкаси, 18000

Пропозиції щодо удосконалення проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Черкаської міської ради «Про затвердження Положень та ставок місцевих податків і зборів на території міста Черкаси» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом Департаменту фінансової політики Черкаської міської ради від 11.05.2017 № 1736-01-3, і зазначає.

1. Пунктом 1 проекту рішення передбачається встановити на території міста Черкаси місцеві податки, а пунктом 2 - місцеві збори. Пунктом 3 – затвердити відповідні Положення.

Разом з тим, Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ міські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Отже, пропонуємо редакційно впорядкувати текст проекту рішення, а саме, пунктом 1 та 2 встановити місцеві податки та збори з одночасним визначенням їх обов'язкових елементів, а пункт 3 проекту рішення відповідно виключити.

2. Щодо Положення про встановлення плати за землю на території міста Черкаси (далі – Положення 1).

Підпунктом 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ визначено, що плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у

формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Враховуючи зазначене, визначення «плата за землю», наведене в пункті 1 Положення 1 потребує приведення у відповідність до вимог статті 14 ПКУ.

Крім того підпунктами 14.1.72 та 14.1.136 пункту 14.1 статті 14 ПКУ дається окреме визначення понять земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Відповідно до вимог підпункту 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 ПКУ при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу з дотриманням критерій, встановлених розділом XII Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Таким чином, місцеві ради встановлюють місцеві податки та збори, при встановленні яких визначають їх обов'язкові елементи, у порядку, визначеному ПКУ.

Виходячи із зазначеного вище, пропонуємо окремо визначити всі обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу для земельного податку з дотриманням критерій, встановлених розділом XII Кодексу та окремим розділом визначити елементи, передбачені статтею 288 ПКУ для орендної плати.

Крім того, при доопрацюванні проекту рішення пропонуємо привести у відповідність до статті 270 ПКУ норми, викладені у пункті 4 Положення 1, а зміст пункту 5 Положення 1 - до статті 271 ПКУ.

Підпунктом 6.5 пункту 6 Положення 1 встановлюється ставка податку за земельні ділянки державної та комунальної форми власності, що знаходяться у користуванні, право користування якими в установленому порядку не оформлене у розмірі 3 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

Разом з тим, як зазначалося вище, статтею 270 ПКУ визначаються об'єкти оподаткування земельним податком, зокрема, земельні ділянки, які передбувають у власності або користуванні.

Підпунктом 14.1.72 пункту 14.1 статті 14 ПКУ визначено, що земельний податок – обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів.

Підпунктом 14.1.73 пункту 14.1 статті 14 ПКУ визначено, що землекористувачі - юридичні та фізичні особи (резиденти і нерезиденти), яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності, у тому числі на умовах оренди.

Крім того, відповідно до статті 125 Земельного кодексу України право власності на земельну ділянку, а також право постійного користування та право оренди земельної ділянки виникають з моменту державної реєстрації цих прав.

Таким чином, зміст підпункту 6.5 пункту 6 Положення 1 потребує приведення у відповідність до вимог чинного законодавства.

Підпункт 9.1 пункту 9 Положення 1 дублює пункт 3.

3. Щодо Положення про особливості спрощення единого податку суб'єктами господарювання, які застосовують спрощену систему

оподаткування, обліку та звітності на території міста Черкаси (далі – Положення 2).

Підпунктом 2.3.2 пункту 2.3 Положення 2 передбачені максимально допустимі ставки єдиного податку для платників першої та другої групи не залежно від виду діяльності.

Згідно з пунктом 293.2 статті 293 ПКУ передбачено, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними та міськими радами для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності.

Крім того, в аналізі регуляторного впливу, який додається до проекту рішення, не наведено відповідних розрахунків з обґрунтуванням застосування для платників першої та другої групи єдиного податку максимально допустимих ПКУ ставок, що свідчить про те, що аналіз регуляторного впливу підготовлено розробником формально без врахування вимог, встановлених статтею 293 ПКУ.

У зв'язку з наведеним, пропонуємо підпункт 2.3.2 пункту 2.3 Положення 2 викласти з урахуванням пункту 293.2 статті 293 ПКУ та місцевих особливостей ведення підприємницької діяльності в регіоні або обґрунтувати встановлення для всіх категорій платників єдиного податку відповідної групи єдиної максимальної ставки податку.

Підсумовуючи наведене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, а саме, з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятих альтернатив.

4. Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ) не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ розробником не зазначено, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та за допомогою діючих регуляторних актів.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ при проведенні оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання зазначено дані, які не передбачені вимогами додатку 1 до Методики (загальна кількість суб'єктів господарювання по місту Черкаси). Враховуючи зазначене, неправильно визначено питому вагу кожної з груп у загальній кількості у відсотках.

Крім зазначеного, в АРВ не наведено витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, у кількісному (грошовому) еквіваленті, що б підтверджувало економічну доцільність обраного способу. Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити наскільки обраний розробником спосіб регулювання відповідає проблемі, що потребує

вирішення та наскільки його застосування буде ефективним для її врегулювання.

У розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного.

У розділі VI «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» АРВ розробником не проведено розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва.

Таким чином, у зв'язку з відсутністю в АРВ усіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акту, розробником не доведено відповідність цього рішення таким принципам державної регуляторної політики як ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акту максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У розділі VII «Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту» АРВ розробником зазначено, що регуляторний акт має не обмежений строк дії.

Разом з цим, підпунктом 12.3.4 пункту 12.3 статті 12 ПКУ визначено, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлених місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Пунктом 5.3 статті 5 ПКУ визначено, що інші терміни, що застосовуються у цьому Кодексі і не визначаються ним, використовуються у значенні, встановленому іншими законами.

Так, поняття бюджетного періоду визначено статтею 3 Бюджетного кодексу України відповідно до якої, бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України, становить один календарний рік, який починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Таким чином даний проект рішення повинен мати обмежений термін дії, а саме, один календарний рік.

На порушення вимог пункту 10 Методики розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акту» не містить такого обов'язкового показника результативності регуляторного акту як: розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акту.

Крім того, для визначених в АРВ показників результативності (крім розміру надходжень до місцевого бюджету, пов'язаних з дією акта) не наведено прогнозних значень, як передбачено пунктом 10 Методики.

Водночас наведено інший показник результативності регуляторного акту, який безпосередньо характеризує результативність регуляторного акта, сформульовано некоректно – цей показник повинен бути не описовим, а кількісним та вимірювальним.

Порушення розробником вимог Методики в частині визначення показників результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

У розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» АРВ визначено, що повторне відстеження буде здійснюватися через рік після набуття чинності регуляторного акта.

Разом з тим, враховуючи, що термін дії рішення повинен складати один рік, відповідно до статті 10 Закону, повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку.

З урахуванням викладеного вище, Державна регуляторна служба України пропонує привести проект рішення у відповідність до чинного законодавства з урахуванням вищезазначених зауважень та пропозицій, а АРВ – у відповідність до вимог Методики.

За результатами розгляду цього листа, просимо у порядку, встановленому Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», надіслати на адресу Державної регуляторної служби України доопрацьовану редакцію проекту рішення Черкаської міської ради «Про затвердження Положень та ставок місцевих податків і зборів на території міста Черкаси» та аналізу регуляторного впливу до нього для отримання пропозицій на відповідність цього проекту регуляторного акту вимогам статті 4 вказаного Закону.

Голова Державної регуляторної
служби України

К. М. Ляпіна